

Aan

Minister

nota

Nota naar aanleiding van het tweede verslag over het wetsvoorstel tot wijziging van de Waterschapswet, de Waterwet en de Algemene wet bestuursrecht i.v.m. het versterken van de toepassing van het profijtbeginsel bij de watersysteemheffing, het geven van ruimte aan nieuwe ontwikkelingen en het oplossen van enkele knelpunten.

TER BESLISSING

Datum

26 november 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/314088

Opgesteld door

Hoofddirectie Bestuurlijke &
Juridische Zaken
HBJZ
Afdeling WIO

Beslistermijn

6-12-2024

Bijlage(n)

2

Aanleiding

De Eerste Kamer heeft op 12 november 2024 een tweede verslag uitgebracht over bovenvermeld wetsvoorstel dat ziet op het belastingstelsel van de waterschappen. Hierbij treft u de nota n.a.v. het tweede verslag aan, waarin de vragen van de Eerste Kamer worden beantwoord.

Geadviseerd besluit

Akkoord gaan met de nota naar aanleiding van het tweede verslag en het verzenden van de stukken naar de Eerste Kamer.

Kernpunten

De Eerste Kamer bracht op 12 november een tweede verslag uit. De leden van de fracties van de BBB en GroenLinks-PvdA (gezamenlijk met OPNL) hebben vervolgvragen gesteld.

De vragen gaan met name over de voorstelde verplichting om voor woningen en niet-woningen binnen de categorie "gebouwd" verschillende tarieven te hanteren. Deze keuze is eerder gemotiveerd gemaakt door uw voorganger bij de vaststelling van het wetsvoorstel (beslisnota van 24 oktober 2022).¹

Daarnaast heeft de fractie van GroenLinks-PvdA gezamenlijk met OPNL vragen gesteld over het gekozen peiljaar. Dit speelt eveneens bij het hiervoor genoemde voorstel over de verdeling binnen de categorie gebouwd.

De vraag richt zich vooral op hoe de keuze van het peiljaar zich verhoudt tot het profijtbeginsel en het evenredigheidsbeginsel. Ook in de Tweede Kamer leverde het gekozen peiljaar discussie op en zijn er twee amendementen ingediend; één door de leden Sneller en Gabriëls (vervroegen peiljaar naar 2021)² en één door het lid Sneller (vervroegen peiljaar naar 2018).³ Deze amendementen zijn verworpen.

Bovengenoemde vragen gaan allemaal over één van de onderdelen van het wetsvoorstel. Het betreft een differentiatie van de heffing voor de categorie gebouwd. De basis voor de heffing is de WOZ-waarde. Doordat in de afgelopen jaren de WOZ-waarde voor woningen veel sterker is gestegen dan die voor niet-woningen,

¹ RONDZENDMAP-2022/13208

² Kamerstukken II 2023/24, 36412, nr. 25.

³ Kamerstukken II 2023/24, 36412, nr. 18.

is een scheefgroei ontstaan in deze categorie. Dit wetsvoorstel voorkomt verdere scheefgroei door voor woningen en niet-woningen uit te gaan van verschillende tarieven. Het verschil in tarief compenseert voor de ontwikkeling in WOZ-waarde. Uitgangspunt (peiljaar) in het wetsvoorstel is twee jaar voor inwerkingtreding.

Het vervroegen van het peiljaar, zoals in genoemde amendementen werd voorgesteld, zou meteen na inwerkingtreding leiden tot een grote lastenverschuiving ten nadele van een kleine groep niet-woningen (hoofdzakelijk bedrijven). Daartegenover zou maar een geringe lastendaling staan voor de veel grotere groep woningeigenaren. Gekozen is daarom voor een peiljaar van twee jaar voor inwerkingtreding. Eerder dan twee jaar is ook niet uitvoerbaar; er zijn geen gegevens beschikbaar om de waardeontwikkeling op te baseren. Het kiezen van een peiljaar heeft bovendien altijd een subjectief element. In de tweede nota n.a.v. het verslag is de bredere context weergegeven van de wijzigingen voor woningeigenaren in dit wetsvoorstel. Daarmee is inzicht geven in de afweging voor het gekozen peiljaar.

Ten slotte willen de leden van de fractie GroenLinks-PvdA (gezamenlijk met OPNL) meer weten over eerder verschenen rapporten over de aanpassing van het belastingstelsel van de waterschappen en over het vervolgtraject. Toegezegd wordt in de loop van 2025 te starten met het vervolgtraject.

Krachtenveld

Het voorstel voor de tariefdifferentiatie in de categorie gebouwd roept als verwacht veel reactie op. Een aantal belanghebbenden is groot voorstander: Vereniging Eigen Huis, de Consumentenbond en een aantal waterschapspartijen. Ook de Unie van Waterschappen is voorstander van tariefdifferentiatie, maar pleit voor een 'kan-bepaling' in plaats van het nu verplichte karakter. VNO-NCW is uitgesproken tegenstander van dit voorstel.

De BBB-fractie en de fractie GroenLinks-PvdA gezamenlijk met OPNL vragen de regering of zij alsnog een kan-bepaling wil overwegen. In het antwoord wordt aangegeven dat dit niet wenselijk is.

De waterschappen willen bij de watersysteemheffing graag meer bestuurlijke ruimte bij de kostentoedeling tussen de verschillende categorieën, op basis van zgn. gebiedskenmerken. Hierop is kritisch gereageerd door o.a. VNO-NCW, MKB Nederland en LTO, omdat daarmee de belastingtarieven minder voorspelbaar en navolgbaar worden. In het wetsvoorstel wordt hieraan tegemoet gekomen door de bestuurlijke ruimte die waterschappen hierin hebben na twee jaar te beperken van 30% naar 25%. Hier worden nu geen vragen meer over gesteld.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Toelichting
02.	Aanbiedingsbrief aan de Voorzitter van de EK	
03.	Nota naar aanleiding van het tweede verslag	Bijlage brief

Datum

26 november 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/314088

Opgesteld door

Hoofddirectie Bestuurlijke & Juridische Zaken
HBJZ
Afdeling WIO

Aan

Minister

Bijlage(n)

2